

Gävle-Dala Natur

Gå en vattenstudiecirkel!

Välkommen att lära dig mer om vattendragen som omger oss på ett inspirerande och lättillgängligt sätt! Här har vi roligt och lär oss spännande saker tillsammans. Till exempel:

- Vad är en flodpärlmussla?
- Varför är dagens vattendrag ofta så räta?
- Varför är det bra med steniga bottnar?
- Hur kan vi förbättra miljön i våra vatten?

Start från 19 aug, minst 4 träffar. Kostnadsfritt inkl studiematerialet "Ekologisk restaurering av vattendrag". Arr. Naturskyddsföreningen Gävleborg i samverkan med berörda kretsar och Studieförbundet.

Anmälan till elin.skoglund@studieforamjandet.se Info: jenny.olsson@naturskyddsforeningen.se 070-292 16 36

Kampanjupptakt: Fixa Grejen/Ägodela

1 sept kl 9.30-16, Wij Trädgårdar Ockelbo

Foto: Lillian Lundin Stöt

Miljövänliga Veckans tema fortsätter med temat "Fixa Grejen". I år lyfts även delande in. Årets reg. upptakt ordnas på Wij för att bli en hörna hur det gått i montern.

Denise och Leona visar tygkassarna som gjordes av T-shirtar på förra årets upptakt.

Kom och låt dig inspireras av eko-torget och lokala fixare som sömmerska och gaskonverterare, titta på lerhus, odlingslotter och konsthuset Turbin m.m. Rikskansliet bidrar med faktakunskap och kampanjidéer till vecka 40. Läs mer om platsen på www.wij.se Kostnadsfritt.

Anmälan senast 22 aug via <http://alturl.com/mzvh6> Info: Denise nizanfahlander@gmail.com 070-646 10 42 lillian.lundin@naturskyddsforeningen.se 070-273 91 55

Tipsa om artrika vägkanter!

Packa fikakorgen och ta en cykeltur i sommar. Hjälpt oss att hitta vägsträckor som är vackra och artrika. Har du t ex hittat blåklockor, prästkragar, humlor och fjärilar eller varför inte gullris och tistlar som är viktiga för insekter?

Fyll i vad du hittat och var, i formuläret: <http://alturl.com/bwosm>

I Gävleborg kommer vi i första hand att följa upp tipsen i Ovanåker och Sandviken i år.

Passa också på att dra upp lupiner och jättebalsamin när du är ute!

Fin broschyr om vägkanter på <http://alturl.com/j5tjj> Läs mer på <http://triebkol.se/publikationer/rapporter/>

Bussresa till brandområdet i Ljusdal 31 aug

Vi besöker flera platser i området som brann sommaren 2018 för att se hur de ter sig nu och få höra om branden. Vi besöker även Albert Vikstens Ängratörn: <http://www.albertviksten.se/alberts-varld/angratorn/>

9.20 Resecentrum Hudiksvall

9.50 Busstationen Delsbo

10.20 Tågstationen Ljusdal. Återresan startar ca 15.30.

Lunch på Wårdshuset Pilgrimmen. Ta med fika! Kostnad 300 kr inkl lunch. 200 kr om du ansluter i Ljusdal. Se inbjudan på Gävleborgs hemsida. Anmälan senast 17 aug via: <http://alturl.com/3f3sj> Info: magnus.andersson@foran.se 070-658 37 56

Att inte ge upp!

Det känns lite hopplöst ibland. Ett steg framåt och två bakåt. CO2-halten i atmosfären gick över 415 ppm nu. Det var första gången på miljontals år. Och den fortsätter öka. Vi är mitt i en snjätte massutrotning av arter. Vi använder fortfarande kemikalier som vi inte riktigt vet hur de påverkar oss eller naturen omkring oss. Det är lätt att bli deppig av allt negativt vi hör. Och till slut orkar vi inte och vi mår dåligt och blir sjuka. Vad kan lilla jag göra, egentligen??

Det fina är att du redan har gjort något! Du är ju med i Naturskyddsföreningen! Det är bra, fortsatt med det och fortsatt med alla andra positiva handlingar du gör. Försök tänk om det du ska göra leder i riktning mot en bättre värld. T ex om du ska köpa bananer, vilka köper du? Ekologiska eller icke ekologiska? De ekologiska väl? Genom att välja det som är bättre än det andra, eller det minst dåliga, så är du med och påverkar framtiden i rätt riktning. Ibland stora saker, ibland små. Men glöm aldrig att det aldrig är för sent!

Det är härligt att försvinna in i sportens värld ibland. Ja, åtminstone tycker jag det. Det var två otroliga fotbollsmatcher nyligen. Först lyckades Liverpool vända ett 0-3 underläge till vinst, mot självaste Barcelona. Liverpools största stjärna Salah var skadad och satt på läktaren. Då och då under matchen zoomades han in, speciellt vid målen. Han hade en svart T-shirt under den halvöppna jackan, det gick inte riktigt att läsa vad det stod. Men när matchen var över och han kom ner på planen och tackade sina lagkamrater så såg jag var det stod på tröjan: "Never give up!". Dagen efter en ny match och Tottenham ligger också under med 0-3 mot Ajax och lyckas trots bortaplan och skadad storstjärna vinna matchen. Och det med mål i förlängningen!

Med detta vill jag säga - ge inte upp! Och tro aldrig att dina beslut eller handlingar inte betyder något! Gör det du har rådighet över och gör nåt som är positivt. Det är så jag tror vi tillsammans, som ett lag (eller en förening), kan både rädda världen och må bra!

Mattias Ahlstedt

Ordförande Naturskyddsföreningen Dalarna
mattias.ahlstedt@naturskyddsforening-en.se

0730-39 54 61

Miss inte eko-torget på Wij

Naturskyddsföreningen Gävleborg har fått två projekt till eko-torget på Wij Trädgårdar utanför Ockelbo beviljade av riks.

- Det känns glädjande, säger projektledaren Denise Fahlander. Vi vill utforma föreningens **monter med temat "fixa-grejen"** där sätt att göra om och laga saker, som kläder och möbler, visas i praktiken. Det blir också några temadagar som "cykelfix och alternativ till fossila bränslen" och "gör om ditt plagg".

Vi har möjlighet till viss ersättning för lokala föreläsare och bemanning i sommar, så vi blir glada om medlemmar som vill bidra hör av sig.

Slätterprojektet har stort fokus på **slätterdagen 8 juli**. Vi vill upprepa förra årets succé med lieslipning, föredrag, erfarenhetsutbyte och prova på. Tips: www.lienätverket.se

eko-torget genomför också **ekobyggdagar 30 juni och 1 juli**. Välkomna då, att ta del av föredrag, utställningar och prova på. Allt för att minska byggkemikalier och plastskikt och hur dessa kan ersättas och utformas ekologiskt och hälsomässigt i t ex våtrum.

www.eko-torget.nu

Info: nizanfahlander@gmail.com 070-646 10 42

EKO-BYGG Dagar 30/6-1/7 på Wij Trädgårdar,
för yrkesverksamma och självbyggare,
byggnadsinspektörer och allmänt intresserade!
fakta, workshops, debatt och inspiration
programmet kommer på www.eko-torget.nu

info@eko-torget.nu

Meddela din e-postadress!
till medlem@naturskyddsforeningen.se

Vill du inte ha e-post från oss?
Skicka e-post med NEJ i rubriken till adr. ovan.

Ny länsordförande, miljöpris till vattenkämpe

Vid Gävleborgs länsstämma i Ockelbo valdes Jenny Olsson från Gysinge till ny länsordförande. Hon håller även i länsförbundets nystartade havs- och sötvattengrupp.

Foto: Jan Östlund

Den hängivne naturvårdaren och fäbodentusiasten Stefan Olander föreläste om **maten och mångfalden**.

– Ängs- och åkermarken har minskat dramatiskt, sa Stefan. I Sverige har vi bara kvar marker att föda halva vår befolkning på!

Naturbetesmarkerna är Sveriges artrikaste miljö där 30 %, eller ca 20 000, av Sveriges arter finns. De är bra på att binda kol och är viktiga för pollinatörer och rovinsekter, vilka gör stor nytta genom att bekämpa skadeinsekter.

– De senaste 100 åren har naturbetesmarkerna minskat med 90 %. Antalet betesdjur och många arter av insekter och fåglar har också minskat drastiskt.

För att hjälpa den biologiska mångfalden kan man plantera växter som är bra för pollinerare, anlägga skärkrutor i åkrar, bygga vildbbon, låta bli att klippa en bit av sin gräsmatta och värna om de artrika vägkanterna. Även öppna grus- och sandtytor är betydelsefulla för många arter.

– Det pratas mycket om att vi ska minska köttkonsumtionen. Jag tycker att vi ska slopa importen av kött och odla mer i Sverige så löser vi problem både med klimat och biologisk mångfald. Välj svenskt, ekologiskt och naturbeteskött uppmanade Stefan.

Foto: Lillian Lundn Stöt

Natur- och Miljöpriset gick till **Tommy Vester-sund, kommunlimnolog** vid Bollnäs kommun. Motivering, flera artiklar och bilder på hemsidan.

Avslutningsvis höll Tom Wistmyr en **guidad tur vid Pålströmmen**, en del av Testeboån, i Åmot där han berättade om återställningsarbetet till ett nu mer levande vattendrag med bättre förutsättningar för den biologiska mångfalden.

Två nya i styrelsen, miljöpris till klimathjältar

Vid Dalarnas länsstämma valdes två nya in i länsförbundets styrelse: Hannes Willner från Avesta och Carl Delbom från Borlänge, längst t v på bilden med styrelsen.

Foto: Lillian Lundn Stöt

Salomon Abresparr, vice ordförande i Naturskyddsförningens riksstyrelse berättade om aktuella saker på nationell nivå.

– Vi har bland annat startat kampanjerna Vår skog, Rädda Bina och Hela Sverige ställer om samt lanserat Naturfalken – ett "simborgarmärke" för arter. Vi har åstadkommit mycket på kemikalie- och klimatområdet, fortsätter att värna strandskyddet och lyfta delandets ekonomi.

Efter stämman berättade Stig-Åke Svensson och Lars-Erik Nilsson om **Gyllbergens Skogsrike**.

– Vi har inventerat skogarna genom att leta efter "grön infrastruktur", områden som kan bevara, utveckla och binda samman värdefull natur på landskapsnivå. 25-30 personer har varit engagerade totalt. Det är ett roligt projekt som fler kan ta efter!

Lisa Fröbel och Per Skog berättade om **kommunala kor, tillsammansodlingar och ekobyplaner** i Grangärde.

– Korna är bra på så många sätt: för ett öppet landskap, biologisk mångfald, kött av hög kvalitet till kommunala kök och livsmedelssäkerhet bland annat, sa Per. Vi får en fantastisk respons bland folk – de vill ha korna kvar!

– Nu söker vi både de som vill starta ett andelsjordbruk och flytta in i planerade ekobyplaner i Bysjöstrand, sa Lisa.

Natur- och miljöpriset gick till **klimatkämparna Andreas Magnusson och Sara May Kahl** som bl a startat Fridays for future i Falun. Miljösvikarpriset gick till **Weda Skog** för att de avskedat entreprenörer som vägrat avverka skog med höga naturvärden. Motiveringar och fler bilder, se web.

Foto: Lillian Lundn Stöt

Vinnare och förlorare i svensk natur

Utställning med jättefina foton av svenska naturfotografer som handlar om vilka djur som idag ökar eller minskar i antal. Invigning 1 juni.

<http://lansmuseetgavleborg.se/vinnare-forlorare>

Elbilen och metallerna

Föreläsningsturné med författaren och gruvexperten Arne Müller. Preliminärt:

17/9 Avesta bibliotek kl 18.30

24/9 Mora Kulturhus & Bibliotek kl 18.30

25/9 Falu Stadsbibliotek Obs! kl 18

26/9 Rättviks Kulturhus kl 18.30

Även i Borlänge och ev. Gävleborg planeras föreläsningar. Mer info i nästa nummer.

Hela Dalarna Cyklar 2.0

Mer rörelse i vardagen i form av gång och cykling till förskola, skola, arbete och aktiviteter är viktigt för både miljö och hälsa. Inom projektet Hela Dalarna Cyklar 2.0 hjälps vi åt att skapa bättre förutsättningar för att cykla i länets kommuner.

Välkommen till **cykelseminarium 5 sept** kl 9-16, lokal von Sydow på Trafikverket, Röda vägen i Borlänge. Medverkar gör bland annat Mathias Wärnhjelm från Trafikverket, Lars Strömgren från Cykelfrämjandet och Johan Hallberg från Region Dalarna. Anmälan via <http://alturl.com/n3nv9>

Malung-Sälens naturskyddspris

Bror-Erik "Broder" Larsson har tilldelats Naturskyddsföreningen Malung-Sälens naturskyddspris. I mer än 40 år har han satt upp och skött hundratals holkar. 2018 häckade t ex 28 par slagugglor och 30 tornfalkpar i "Broders" holkar, förutom alla småfåglar och ugglor.

Kretsen har också sökt och fått pengar från Alvins Fond för att sätta upp ännu fler holkar. Bra jobbat!

Foto: Bertil Helmersson

Film: När skogen tystnar

I höst planeras en turné av filmen där bl a Sebastian Kirppu medverkar. Vill du ha den på din ort? Kontakta kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se 070-273 91 55

Blommor och bin på trädgårdsmässan

I väntan på besökare till Trädgårdsmässan i Tällberg. Många gjorde vild-bihotell och fick ängsfröer. Lillian blev intervjuad om kampanjen www.raddabina.nu av Bella Linde i trädgårdssoffan. En kul helg med massor av beröm till föreningen!

Foto: Mesud Djangoi

Lista över slätterängar

Naturskyddsföreningens kretsar gör ett fantastiskt arbete med att sköta ängar. På resp. länsförbunds hemsida hittar du en förteckning med karta över slätterängarna i Gävle-Dala området.

Strandskydd under attack!

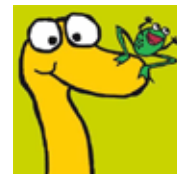
Naturskyddsföreningen startar i juni en nationell kampanj för att värna strandskyddet. Se sociala medier och www.naturkontakt.se

Rapport: Läkemedel i miljön

Läkemedel är fantastiska och vi behöver dem för att behandla och förebygga sjukdomar. Vi behöver dock bli bättre på att inte sprida ut dem i naturen där de kan ha effekter på djur- och växtliv. Naturskyddsföreningen driver ett projekt om läkemedel i miljön med finansiering av Apoteket Hjärtat. Lagom till Almedalen i juli släpps en rapport. Håll utkik!

Natursnokarna i Falun

22 sept Småkryp
20 okt Mossor och lavar med hinderbana
24 nov Djuren på vintern

Mer information i nästa nummer av Gävle-Dala-Natur och på Faluns hemsida. Kontakt: Eva Bååth-Holmqvist, 070-355 11 98.

Kalendarium

Dalarna

<http://dalarna.naturskyddsforeningen.se>
www.facebook.com/naturskyddsforeningen.dalarna

Varje fredag **klimatmanifestation #fridaysforfuture**:
FALUN Stora torget kl 16, MORA Gågatan kl 16 <https://www.facebook.com/KlimatetMora/>
RÄTTVIK Framför Kommunhuset kl 16. Samling med ev fika på Baka Kaka kl 15, HEDEMORA Hökartorget t o m 28 juni först och AVESTA Lunch break for future kl 12

6/6 VÄSTERBERGSLAGEN Vi deltar med **bokbord** vid Nationaldagsfirandet i Stadsparken i Ludvika.

7/6 MORA Cykeltur vid vattenkanten Mora – Spjutmo - Mora 33 km. Terrängcykel rekommenderas. Anmälan krävs! Sms till 070 285 30 64. Sista anmälningdag 29 /5. Start: P Seljavägen vid bron över Österdalälven kl 10. Vatten och matsäck. Martin 070-2853064

8/6 AVESTA Utflykt till Hälleskogsbrännan - med guide och utställning. Anmälan till Helena 070-6815236 för samåkning.

8/6 ORSA Skåda dagfjärilar med Felix Fotling. Samling kl 14 på Willys P. Ledare Roland Öjeskog 070 245 53 75

9/6 GAGNEF Fäbodvandring öster om Moje. Samling kl 9 Ica Gagnefshallen/ 9.15 Sörängsdammen Gröntuv. Vi startar vid f.d. Sörängsdammen öster om Gröntuv och vandrar till Solsbuan. Därifrån till Tjärnbuan för fikapaus. Vi fortsätter över Långsberget till Svensbuan. Tre högt belägna välbevarade fäbodar. Hemfärden går via Hinlindorna och längs Surenån. Ca 12 km. Åter ca 15. Kontaktperson Åke Tidigs 076 824 73 29

15/6 ORSA Naturutflykt Unnåns svämskog Samling kl 9.30 på Willys P. Tag med matsäck. Ledare Peter Turander 076 671 08 19 och Bengt Oldhammer.

16/6 De Vilda Blommornas Dag, i samarbete med Svenska Botaniska Föreningen och Dalarnas Botaniska Sällskap. Se även nästa spalt, www.svenskbotanik.se och www.dalafloeran.se

16/6 AVESTA längs Älvpromenaden. Start kl. 10 vid Kyrkbrons fäste nedanför Månsbo backe.

16/6 BORLÄNGE kl 10. Samling vid Turistbyrån kl 9.30 för samåkning eller på parkeringen vid Långsjöns badplats. Anders Janols och Sören Nyström är våra guider. Kontakt: Kristina Berggren 0702523487

16/6 FALUN Prel Gopa. Se www.dalafloeran.se

16/6 GAGNEF Samling Ica Gagnefshallen kl 9. I år besöker vi den blomrika och vackra byn Moje i norra Gagnef. Vandringsledare: Åke Tidigs 076 824 73 29 och Ragnar Nyberg 070 540 62 96

16/6 MALUNG-SÅLEN Utflykt till Hiselen i Öje. Bertil Helmersson 070-320 70 61.

16/6 ORSA Naturandakt Orsa Församling. Samling kl 10.30 vid kyrkan för färd till blomsterängen. Efter andakten firar vi Vilda blommornas dag med blomstervandring. Ledare Roland Öjeskog 070 245 53 75

16/6 RÄTTVIK Gunnar Hagelin guidar oss söder om Oresjön. Samling vid södra vägskälet i Dalbyn kl 10, alt. på Torget kl 9.20 för samåkning.

16/6 SÄTER Samling Gruvplan nedgång till Säterdalen kl 10. Vi ser oss omkring efter vilda blommor. Fika medtas.

23/6 MALUNG-SÅLEN Vandring till Lybergsgnupen genom Kotdalen. Samling i Öje kl 9. Bertil 070-320 70 61.

28/6 MORA Blomstervandring Sollerö kyrka kl 18. Upp-täcktsfärd med spaning efter orkidéer. Vilka blommor har slagit ut? Ta med fika. Hans Persson 0250-211 75

29/6 ORSA Kurs i lieslätter Knutar Einars äng. Samling Lisselhedsvägen (väster om väg 45) nedanför Knutar-Einars äng i Lind-ängnet kl 8. Redskap, slipning av liar och slåtterövningar. Avgift 100 kr. Max 10 deltagare. Ledare Roland Öjeskog 070 245 53 75 Håkan Rundström 070 665 13 85

30/6 GAGNEF Prästbuans naturreservat Samling Dalviks kvarn, Djurås kl 9/ Mockfjärd (Rhodos) kl 9.10. Reservatet ligger ca 1,5 mil längs en skogsväg söder om Mockfjärd och utgör Gagnefsdelen av det stora Gyllbergsreservatet. Det är gott om myrmarker i reservatet, så stövlar rekommenderas. Kontaktperson Pelle Florell 070 328 23 83

Juli - aug MALUNG-SÅLEN Botanisk utflykt till Torgåsbranden då vi letar efter svedjenäva och andra intressanta växter. Bertil Helmersson 070-320 70 61

6/7 – 10/8 ORSA Slättergille på tio ängar

6/7 Grafskänget Skattungbyn. 9/7 Lundins äng i Stenberg. 13/7 Brändan Åberga. 16/7 Frisks äng Bjus. 20/7 Knutar Einars äng Lindänget. 23/7 Knutargården Hansjö. 27/7 Hällbergs fäbodlar. 30/7 Wests äng Kallmora. 3/8 Ängens dag i Ljotheds fäbodlar. 6/8 Hackgården Nederberga. 10/8 Grafskänget Skattungbyn. Kl 8. Vi håller på fyra timmar. Vi bjuds på gemenskap & frukost kl 9.30 varje dag. Du är välkommen även om du inte kan komma exakt kl 8! Ledare Roland Öjeskog 070 245 53 75 och Håkan Rundström 070 665 13 85

7/7 GAGNEF Fäbodvandring norr om Björbo Samling Dalviks kvarn, Djurås kl 9/ Mockfjärd (Rhodos) 9.15/ Floda (Ica) 9.25/ Björbo (Tempo) 9.35 Vi startar norr om Nybyn i Björbo och vandrar över Skisstjärnsberget till Täcksbergets fäbod. Efter fikarast går vi tillbaka efter en västligare stig. Ca 9 km. Åter ca 14. Kontaktperson Åke Tidigs 076 824 73 29

13/7 VÄSTERBERGSLAGEN Fjärilsexkursion i Ludvikatrakten med Lars Pettersson från Lunds universitet. Lokal bestäms senare. Info: Monika Utter 070 5813460

27/7 BORLÄNGE Slätter vid Tures Äng. Från kl 7.30 på ängen i Tuna-Hästberg. Samling för samåkning från Borlänge på Ovanbroparkering utanför Liljekvistiska Parken. Kontakt: Torbjörn Thalín 076-769 04 91

28/7 VANSBRO Ängens Dag på Hembygdsgården Nås kl 12-16. Visning av äldre göromål. Fältvandring bland ängens växter och lieslätter. Slätter med häst på gammalt vis. Hässjning av gräset till hö. Glödstekt sill och potatis, korv, kaffe med dopp finns att köpa. Info Bengt Ehnström 070 4226003

3/8 FALUN Slätter i stadsparken kl 9. Vi har liar och räfsor om du inte har och vill prova på. Vi instruerar och hjälper dig som är nybörjare. Vi bjuder på fika och dryck, men extra vatten kan vara bra vid varmt väder. Ängen ligger precis nedanför dagisbyggnaderna i överkanten av stadsparksskogen. Kontakt: Patric Engfeldt, 070-473 84 93 alt. Niklas Trogen, 070-643 71 35

4/8 GAGNEF Fäbodvandring öster om Tansen Samling Dalviks kvarn, Djurås kl 9/ Mockfjärd (Rhodos) 9.15/ Södra Tansbuan 9.30. Vi startar i Södra Tansbuan och går mot Stockgropens fäbod, som ligger i Stora Tuna socken. Fäboden är välbevarad och har en intressant flora. Vi fortsätter till högt belägna Prästbuan. Åter går vi via Bladtjärn till Tansen. Ca 11 km. Åter ca 15. Kontaktperson Åke Tidigs 076 824 73 29

10/8 VÄSTERBERGSLAGEN Slätter vid Nedre Pundet, vägen mellan Norhyttan och Gensen 10-13. Info Monika Utter 070 5813460

11/8 VANSBRO/GAGNEF Prästbua och Säljebodarna Samling Nås kyrka kl 9 eller Dalviks kvarn, Djurås kl 9, Mockfjärd (Rhodos) 9.10, Dala-Floda (Ica) 9.20, Prästbua, Källbäcken 9.30. Fäbodarna ligger i utkanten av Björbo samhälle. Ledaren Bengt Ehnström, Nås, berättar om fäbodliv förr och hur värdefulla våra fäbodlar är för flora och fauna. Kontaktperson Pelle Florell 070 328 23 83 och Bengt Ehnström 070 4226003.

17/8 ORSA Skåda nattfjärilar med Felix Fotling. Samling kl 20.30 på Willys P. Ledare Roland Öjeskog 070 245 53 75

18/8 FALUN Slätter på ängen i Sågsbo Vi slår ängen på traditionellt sätt för att bevara den biologiska mångfalden. Gräset slås med lie och läggs upp i hässjor. Vi bjuder på fika. Samåkning från Gamla posten-P kl. 8.30 eller kom direkt till Sågsbo kl 9 (Sågsbo 34, Bjursås). Kontaktperson: Mattias Ahlstedt, 0730-39 54 61.

25/8 GAGNEF Malmmyrberget, Bäsna Samling Dalviks kvarn, Djurås kl 9/ f.d. affären, Bäsna 9.10. Ett nytt naturreservat planeras söder om Bäsna. Vi vandrar runt i området mellan kraftledningen och sjön Stora Orsen. Kontaktperson Pelle Florell 070 328 23 83

Sept ORSA Ringmärkarmorgon Lindängets fågelområde vid fågelplattformen 7-11. Dag: se annons i Orsakompassen. Medtag fika. Samarr med Ovansiljans ringmärkargrupp. Inställt vid regn. Kontakt Magnus Strömberg 072 731 72 76

Sept AVESTA Svamputflykt planeras

5/9 BORLÄNGE Cykelseminarium, Hela Dalarna Cyklar 2.0. Se artikel.

7/9 ORSA Svamputflykt Ewa och Leif. Vi plockar svamp och lär oss några. Samåkning kl 10. Tag med svampkorg, kniv. Ledare Ewa och Leif Andersson tel 0250-417 21

8/9 GAGNEF Fäbodvandring kring Floberget Ica Gagnefshallen kl 9/ Djura kyrka 9.10/ Forsbodarna 9.35 Vi startar i Forsbodarna i Djura och följer "Europaled 1" mot Gagnefsfäboden Floberget. Därifrån går vi vidare till Floda Floberget innan vi fortsätter till Harpikbodarna. Nästa mål är Flosjön innan vi återvänder en annan väg till Forsbodarna. Ca 9 km. Åter ca 15. Kontaktperson Åke Tidigs 076 824 73 29

14/9 BORLÄNGE/FALUN Svamputflykt Stångtjärns friluftsområde i Falun, Lövbergsvägens slutpunkt, kl 10 Guider från Skogsrisikan. Kontakt: Anders Janols 070 232 19 07 och Kristina Berggren 0702523487

Kalendariet

Gävleborg

<http://gavleborg-lan.naturskyddsforeningen.se>
www.facebook.com/naturskyddsforeningenigavleborg

GÄVLE Miljöfika på Waynes coffee Södra Kungsg. 12.

GÄVLE Naturvandringar var 14:e dag, ring P-O 073-035 85 42

Klimatmanifestationer #fridaysforfuture
HUDIKSVALL och BOLLNÄS

15/6 HUDIKSVALL Forsanatta vid Bartjärnsberget
Vi svarar på frågor om sommarnattens läten och annat av intresse i skogen vid Bartjärn. Forsanatta startar vid badet i Ofärne på kvällen kl 20. Man kan välja att gå den långa vandringen på ca 2 mil eller en kortare slinga över Trogstavallen, mellan Sorgbo och Bartjärnsberget. Se mer på www.forsabygden/forsanatta/

15/6 SÖDERHAMN Utflykt Skidtjärnsbergets naturreservat. Söder om Älgnäs vid Skidtjärnen. Reservatet omfattar ett mindre skogsområde på storblockig mark. Här växer en äldre lövrik barrblandskog. Det finns inga stigar så räkna med lite utmaningar för vandringen. Samåkning från Resecentrum kl 10. Samling också vid korsningen mot Småströmmarna efter vägen mot Älgnäs från väg 83 mellan Tönnebro och Stråtjärä kl 10:30-10:45. Frågor: Christina Åström 070 202 47 32

De Vilda Blommornas Dag i samarbete med Svenska Botaniska Föreningen och Gävleborgs Botaniska Förening. Se även nästa spalt och www.svenskbotanik.se

16/6 HOFORS-TORSÅKER Vilda blommornas dag
Samling Skommarhyttan kl 10. Vi tar en promenad och studerar blommorna i det artrika gamla kulturlandskapet runt masugnen. Här finns också andra miljöer som sjöstrand och strömmande vatten med arter som hör hemma där. Lätt terräng för vandring. Ta med fika. Kontaktperson Barbro Risberg 076 138 29 00

16/6 SANDVIKEN/OCKELBO Blomstervandring i Jädraås Samling vid Jädraås Herrgård kl. 14. Vi går ner till ängarna vid hyttan och smedjan och tittar på blommor som finns där. Guide är Inga-Greta Andersson och Berit Berglund, känd från "Berits blommor" i Naturmorgon i P1. Ta med lite fika så fikar vi vid ängen. Samåkning från Lidl P i Sandviken kl. 13.15.

16/6 VOXNADELEN Blomstervandring i Svabensverk
Samling kl. 13 vid Pannkakshuset Bockahästen. Ledare: Stefan Olander, 070-5692690. I samarbete med GÄBS.

16/6 NORDANSTIG Blomstervandring Kråksbäcksvallen. Samling vägskalet mot Knoppe i Fiskvik. Ann-Christin Jäderholm 070 539 14 35

29/6 HUDIKSVALL Djupestrandsparken Historia och Natur. Tillsammans med parkförvaltningen visar och berättar vi om miljön kring den nya parken vid Djupestrand/Köpmanberget. Historik, f.d. Hanssons plantskola, spännande växter i Köpmanbergets sydbraut och tankar kring parkens tillblivelse är några teman. Samling nedan parken, mittför Oljerummet kl 14.

30/6-1/7 OCKELBO Ekobygdagar på Wij, se artikel.

7/7 SÖDERHAMN Uflykt till en orkidemyr i Trönö. Vi hänger med på en utflykt som Hembygdsföreningen i Trönö ordnar. Färden går till en vacker slutningsmyr i Trönö där man kan hitta många olika orkidéarter. Alf Pallin guidar. Samling klockan 13 vid Trönö bystuga. Samåkning i traktorvagnar från bystugan till myren tar ca 30 min. Skor som tål väta eller gummistövlar är bra att ha. Ta med egen matsäck. Kostnad 50 kr/p som går till guiden/guiderna. Info: Christina Åström 070-202 47 32 eller Lena Åkerlind 070-350 80 66

7/7 LJUSDAL Botanisk vandring i naturreservaten Gröntjärn och Gladbäcken. Samling kl. 10 vid södra P-platsen vid Ljusdals kyrka. Kläder och kraftiga skor eller stövlar efter väder. Medtag förtäring, ev kan vi grilla korv! Hälsinglands flora kommer att finnas att köpa för 440 kr. Ledare: Stefan Olander, 070-5692690 och Maj Johansson. I samarbete med Gävleborgs Botaniska Sällskap.

8/7 OCKELBO Slätterdag på Wij, se eko-torget.nu

28/7 NORDANSTIG Slätter Rigberg. Fika på ängen och slättergille i ErskMats. Samling Hassela skola kl 10. Ansvarig Ragnar Svensson 070 392 40 29

Länsordförande Jenny Olsson och hennes sambo guidade Schysst Eskilstuna i Gysinge i maj. Deltagarna fick bli a se detta fantastiska stekelhotell.

11/8 GÄVLE Slätter Storåkersbacken. Samåkning Konserthuset kl 9:30. Slätter 10-15.
Kom och upplev en riktig slätter! Ta gärna med lie och fika. För mer info: Per-Olof Erickson 073 035 85 42.

11/8 HUDIKSVALL Slätter Håsta äng
from kl 9 till tidig e.m. Hästhagsvägen.
Slätter med räfsning och fika i det gröna. Kom när det passar, fler behövs! Redskap finns. Info Sven Carlberg 073 054 68 11

31/8 SÖDERHAMN Svamputflykt Samling kl. 10 på Re-secentrum, övre långtidsparkeringen. Ta med svampkorg och matsäck. Info: Christina Åström 070-202 47 32 eller Hans Berggren 073-059 03 63.

31/8 HUDIKSVALL Bussutfärd till brandområdet i Ängra, Ljusdal. Anmälan senast 17/8 till: <http://alturl.com/3f3sj> Se artikel.

1/9 HOFORS-TORSÅKER Moss- & lavutflykt till den fina bäckravinen vid Gropbacka. Området är en rik blandskog. Nicklas Gustavsson vägleder oss. Ta med fika. Samling Lidl kl 14 el Handelsbanken i Torsåker kl 14.

1/9 OCKELBO Reg. upptakt inför MVV. Se artikel.

10/9, 8/10, 12/11 och 10/12 SÖDERHAMN studiecirkel/öppna möten. Naturskyddsföreningen har en studiecirkel/öppna diskussionsmöten en gång i månaden om "Hållbart liv" Vi träffas andra tisdagen i månaden kl 19 på Studieförbundet. Kontakt: Christina Åström 070-202 47 32 eller Hans-Jörgen Alsing 073 048 01 16.

Intresserad av att köpa Hälsinglands flora?

Kontakta någon av följande i så fall.
Gunnar Andersson, Söderhamn, 070-6514017
Magnus Andersson, Hudiksvall, 070-6583756
Stefan Olander, Edsbyn, 070-5692690
Birgitta Wannberg, Alfta, 070-3446747
Maj Johansson, Ljusdal, 0651-93021
Peter Ståhl, Gästrikland, 073-0242043

RESERVERA DATUMET INVIGNING AV BIOSFÄROMRÅDE VOXNADALEN? LÖRDAG 7 SEPTEMBER 2019

Den 7 september hoppas vi få inviga Sveriges sjunde biosfärområde utsett av FN-organet Unesco.

I dagsläget har en internationell rådgivande kommitté beslutat att rekommendera Voxnadalen till nytt biosfärområde då Unesco tar beslut om nya biosfärområden under midsommarveckan 2019. Om Unesco godkänner Voxnadalens ansökan så blir invigningen av. Då firar vi med en resa i biosfärområdet samt med festligheter med invigningstal, musik och lokal mat vid Hälsingegård Ol-Anders i Alfta.

Mer information kommer efter midsommarveckan, men se till att reservera datumet redan nu. Alla är välkomna!

Unesco är FNs organ för utbildning, vetenskap och kultur. Biosfärområden ingår i Unescos program Människan och biosfären (MAB) som syftar till att stärka det globala arbetet för en miljömässig, social och ekonomisk hållbar utveckling. Idag finns det 686 biosfärområden i världen, och nätverket fortsätter att växa för varje år.

Biosfärområde Voxnadalen utgår från älven Voxnans avrinningsområde och omfattar delar av Övanåkers, Ljusdals, Bollnäs och Rättviks kommuner. I september 2018 tog Sveriges riksdag beslut om att ställa sig bakom Voxnadalens ansökan till biosfärområde och därmed nominera området till Unesco.

Kontakt hanna.alfredsson@voxnadalen.org, 0271-574 24

Alla arrangemang sker i samarbete med Studieförbundet, vårt studieförbund.

Ansvarig utgivare: Stig Hammarsten, 070-588 52 43 hammarstenstig@gmail.com
Redaktör & layout: Lillian Lundin Stöt, 070-273 91 55

Bidra med material till kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se Utgivningsplan:

Manusstopp	5 jan	1 mars	3 maj	10 aug	18 okt
Utgivning	6 feb	3 april	5 juni	11 sept	20nov

Studie
främjandet

Naturskyddsföreningen
Kansli Gävle-Dala